

Exotische vissen in rivieren

- *Effecten op visproductiviteit en natuurherstelmaatregelen* -

- Mate van dominantie van exoten in de rivier?
- Hoe zit het in uiterwaard wateren?
- Is het erg?
- Kun je er wat tegen doen?

Martijn Dorenbosch, Waardenburg Ecology

OBN project:
“Invasieve exoten in het rivierengebied”

ontwikkeling+beheer natuurkwaliteit
o+bn

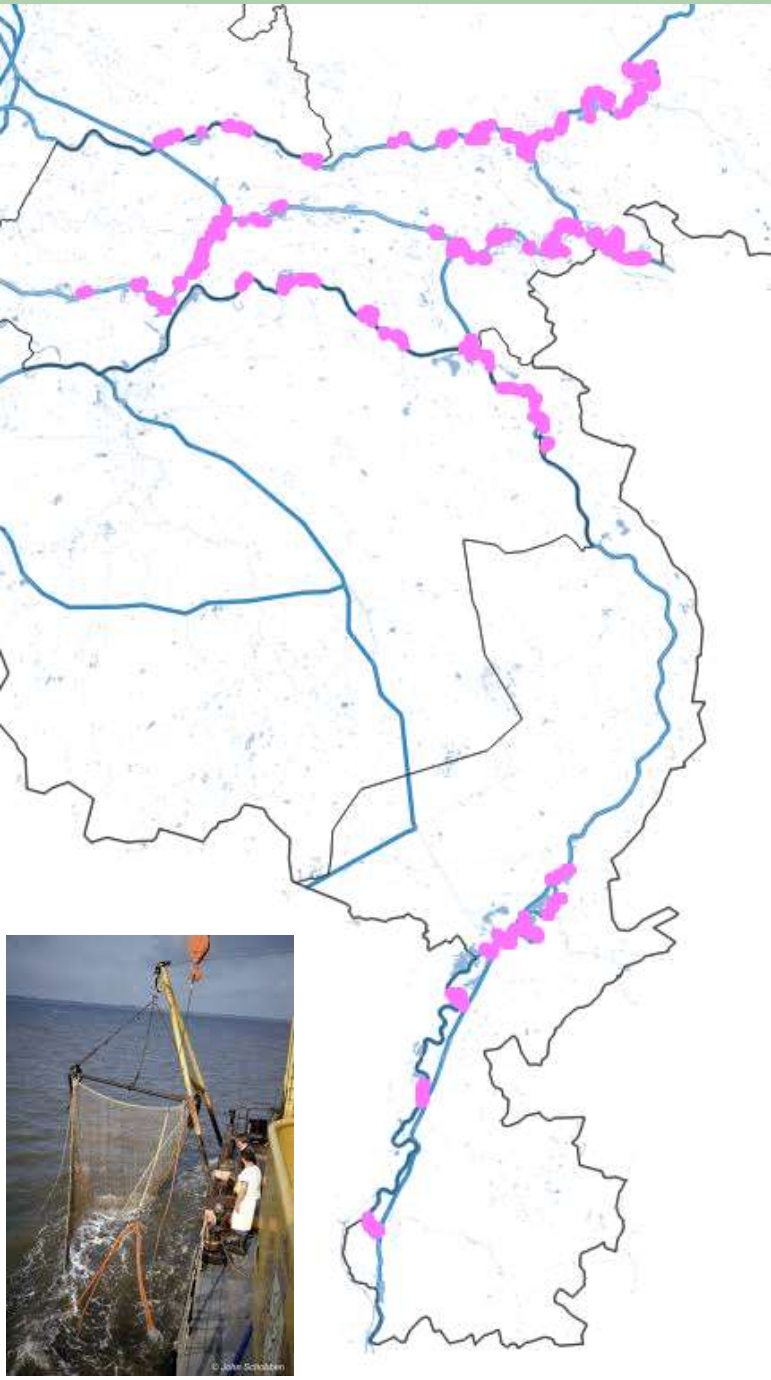

**WAARDEN
BURG
Ecology**

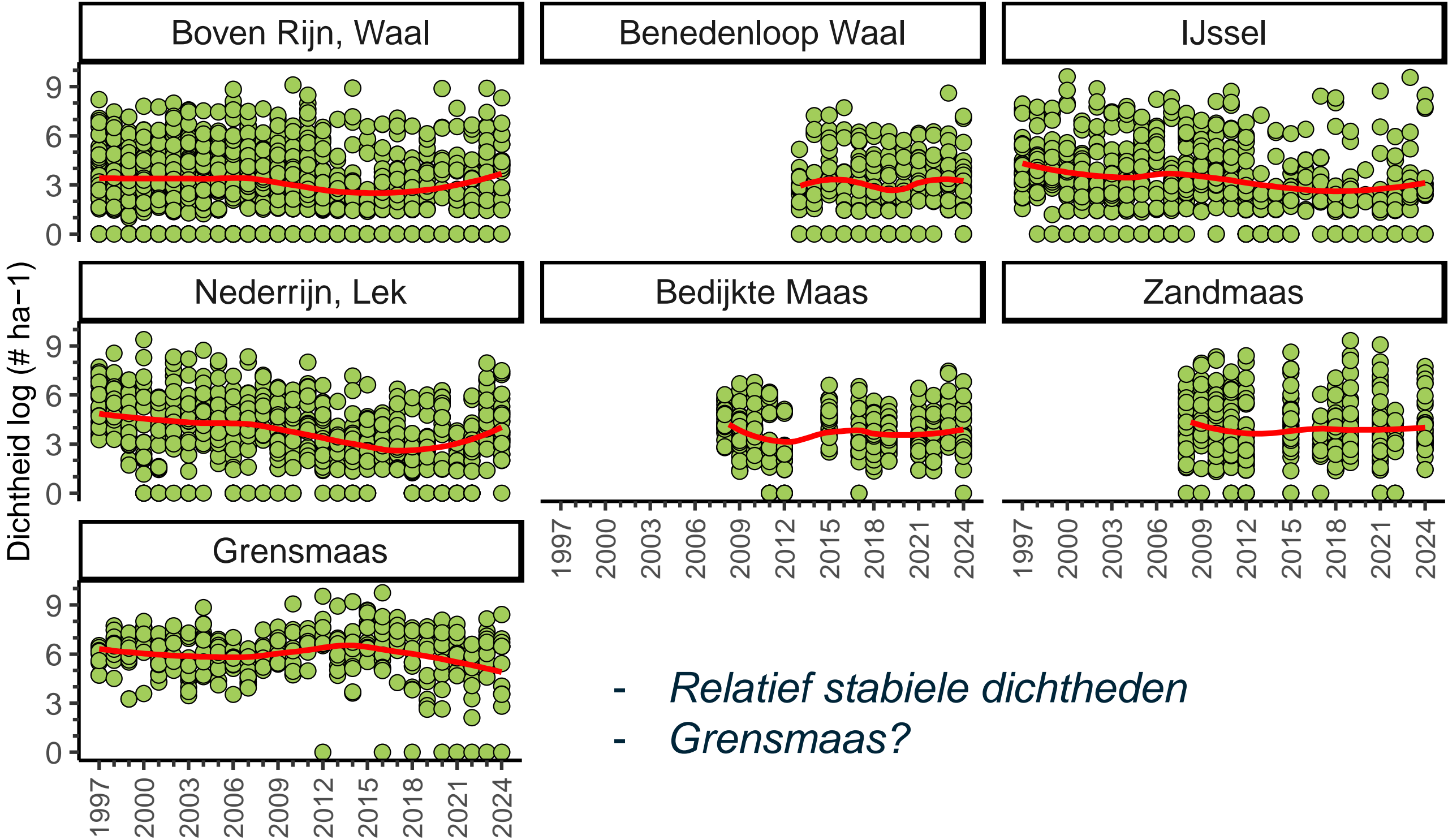

Ontwikkeling totale visgemeenschap oostelijke Rijntakken en Maas

MWTL 1997 - 2024

Visdichtheid totaal 1997 t/m 2024

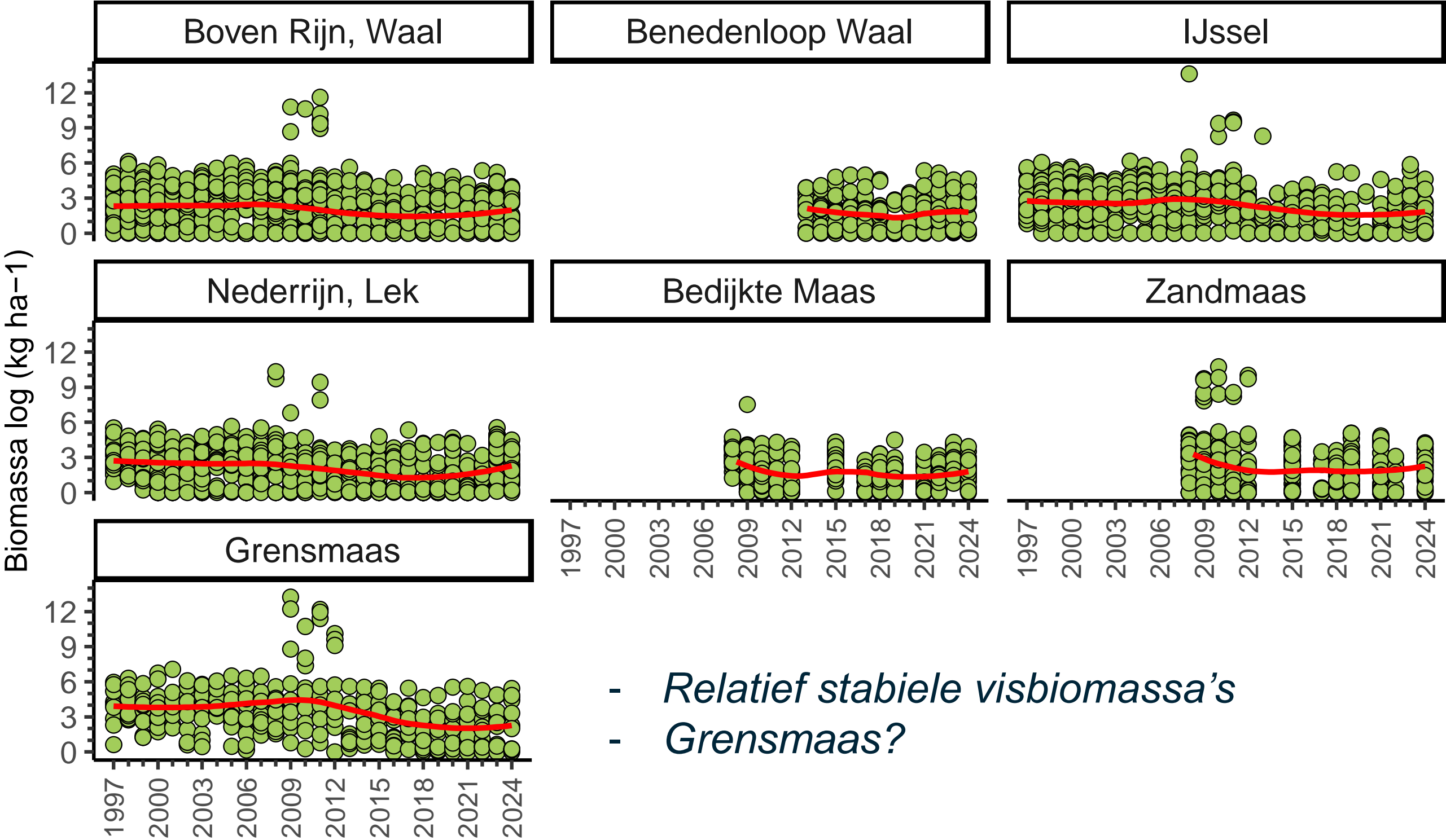
- *Relatief stabiele dichtheden*
- *Grensmaas?*

Ontwikkeling totale visgemeenschap oostelijke Rijntakken en Maas

MWTL 1997 - 2024

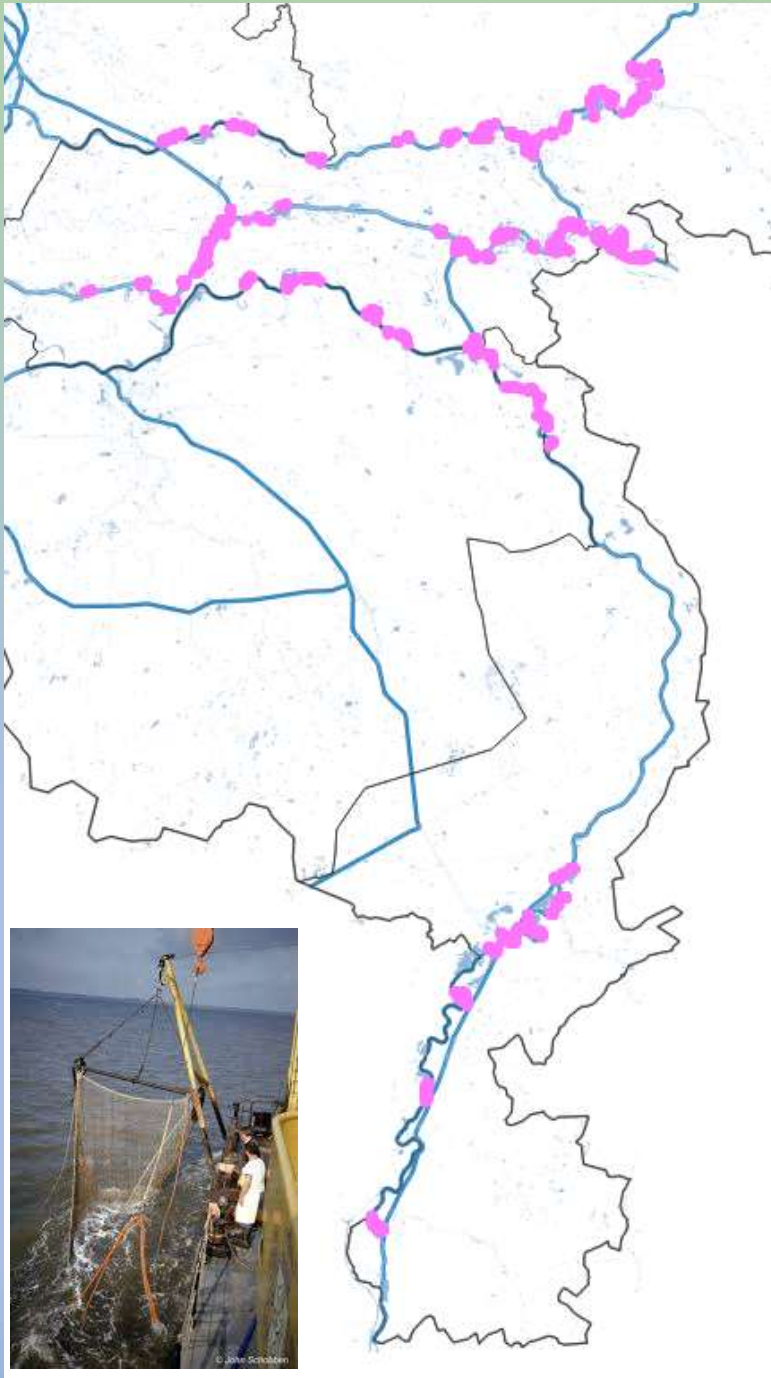
Visbiomassa totaal 1997 t/m 2024

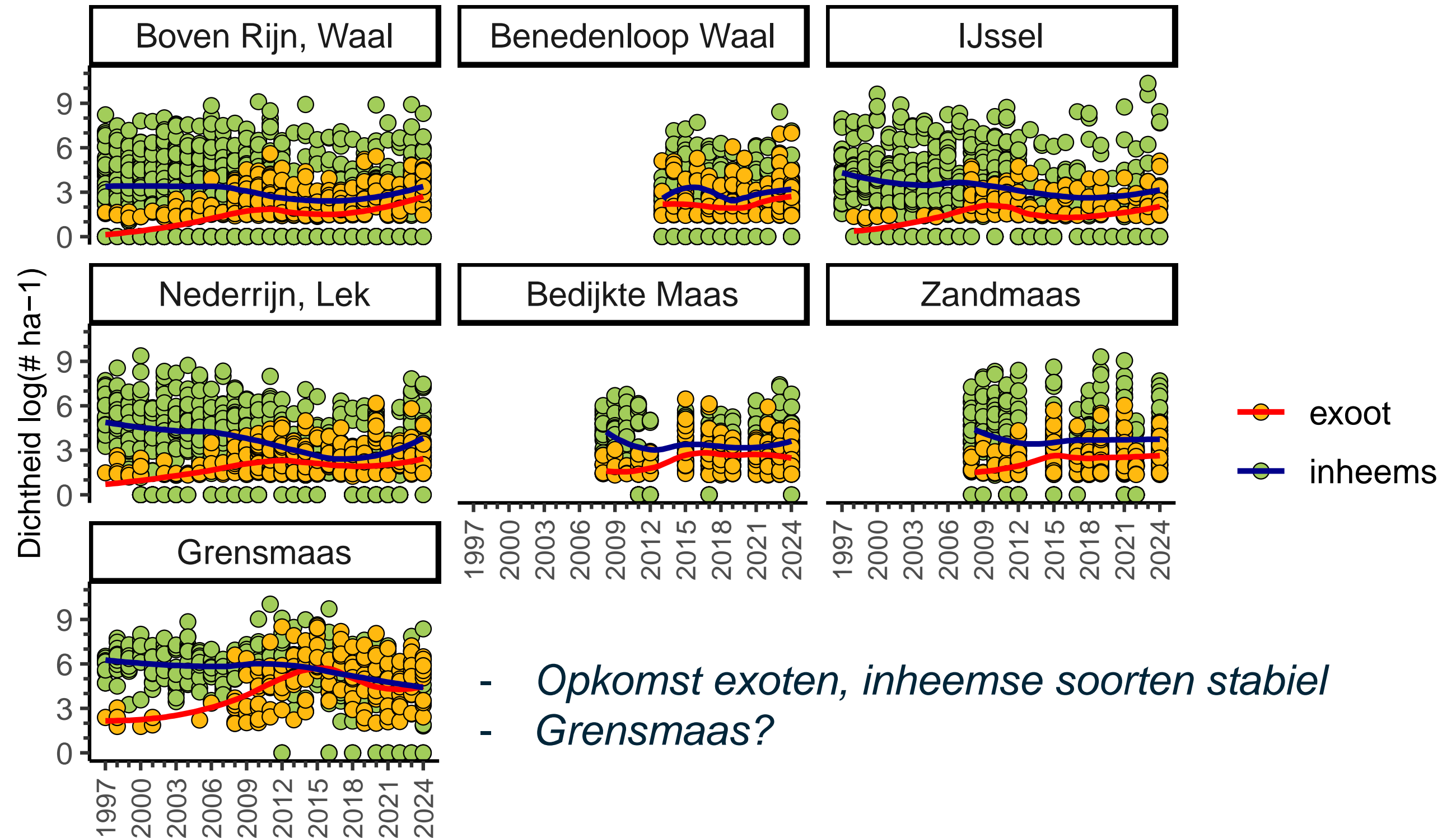
- *Relatief stabiele visbiomassa's*
- *Grensmaas?*

Ontwikkeling inheemse & exotische vissen oostelijke Rijntakken en Maas

MWTL 1997 - 2024

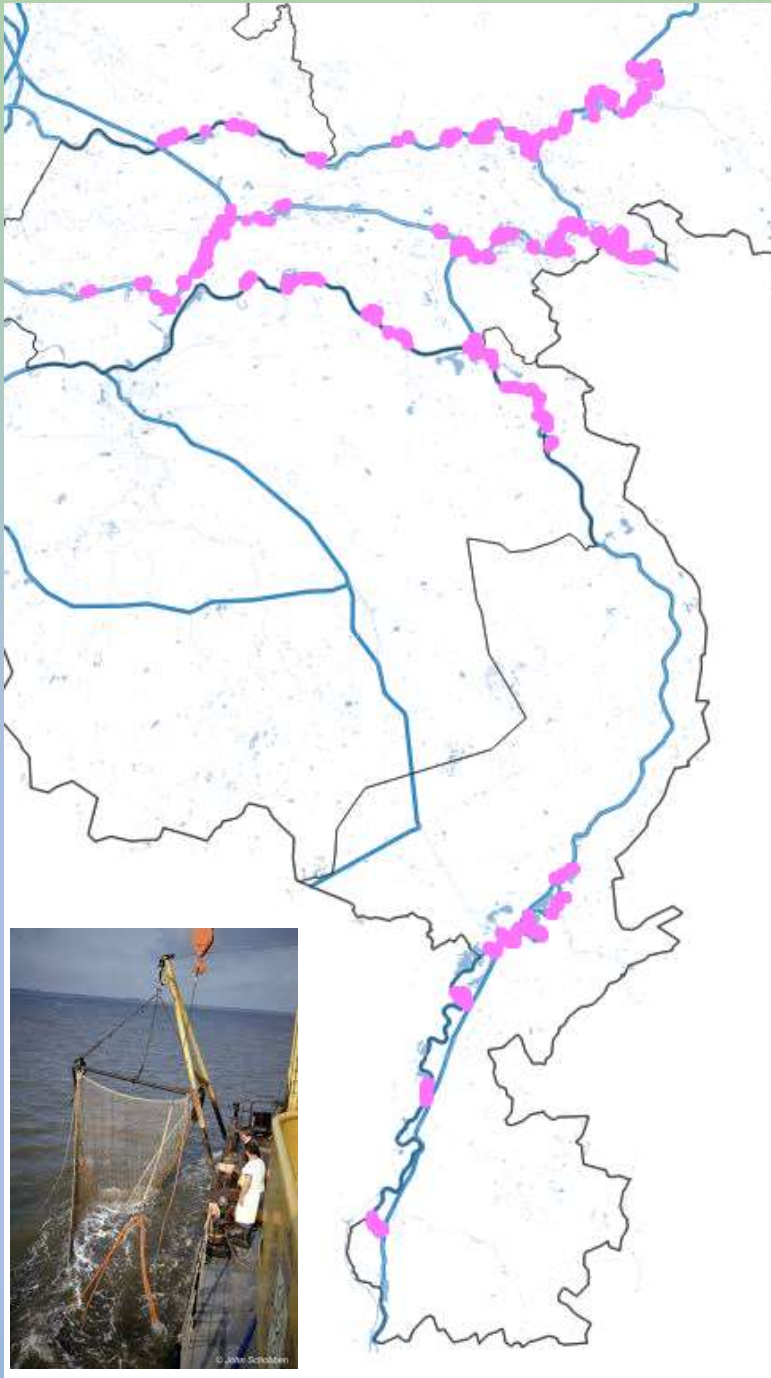
Visdichtheid 1997 t/m 2024

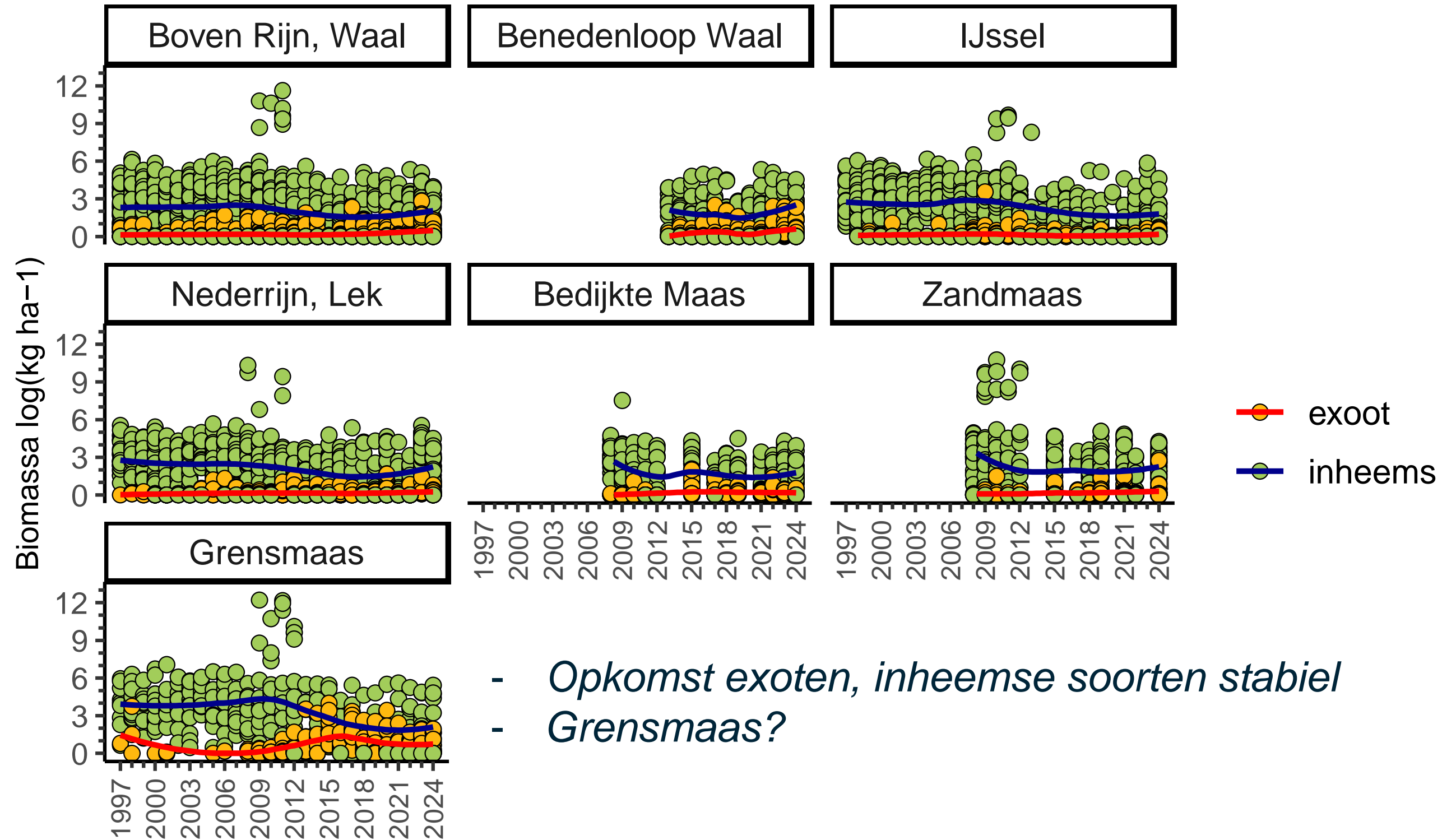
- *Opkomst exoten, inheemse soorten stabiel*
- *Grensmaas?*

Ontwikkeling inheemse & exotische vissen oostelijke Rijntakken en Maas

MWTL 1997 - 2024

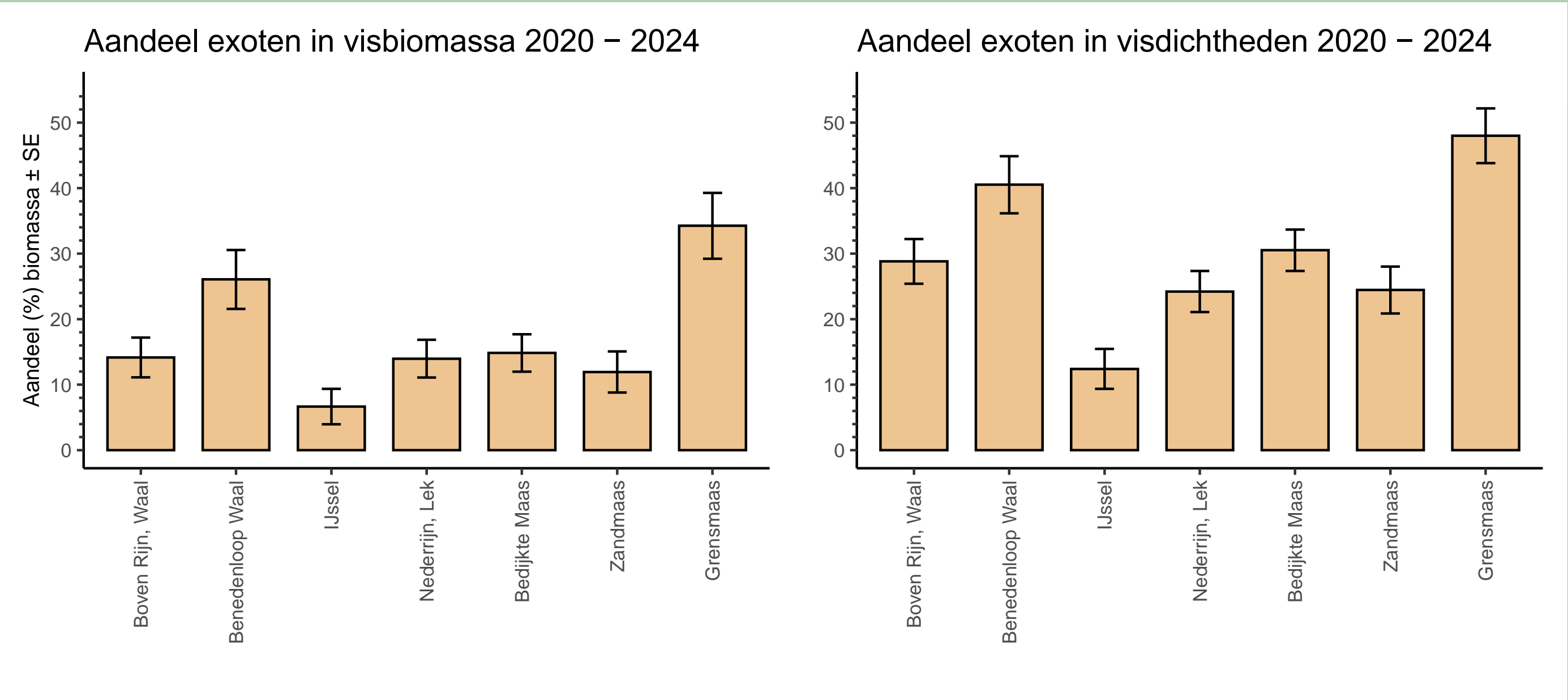

Visbiomassa 1997 t/m 2024

Aandeel exoten oostelijke Rijntakken en Maas

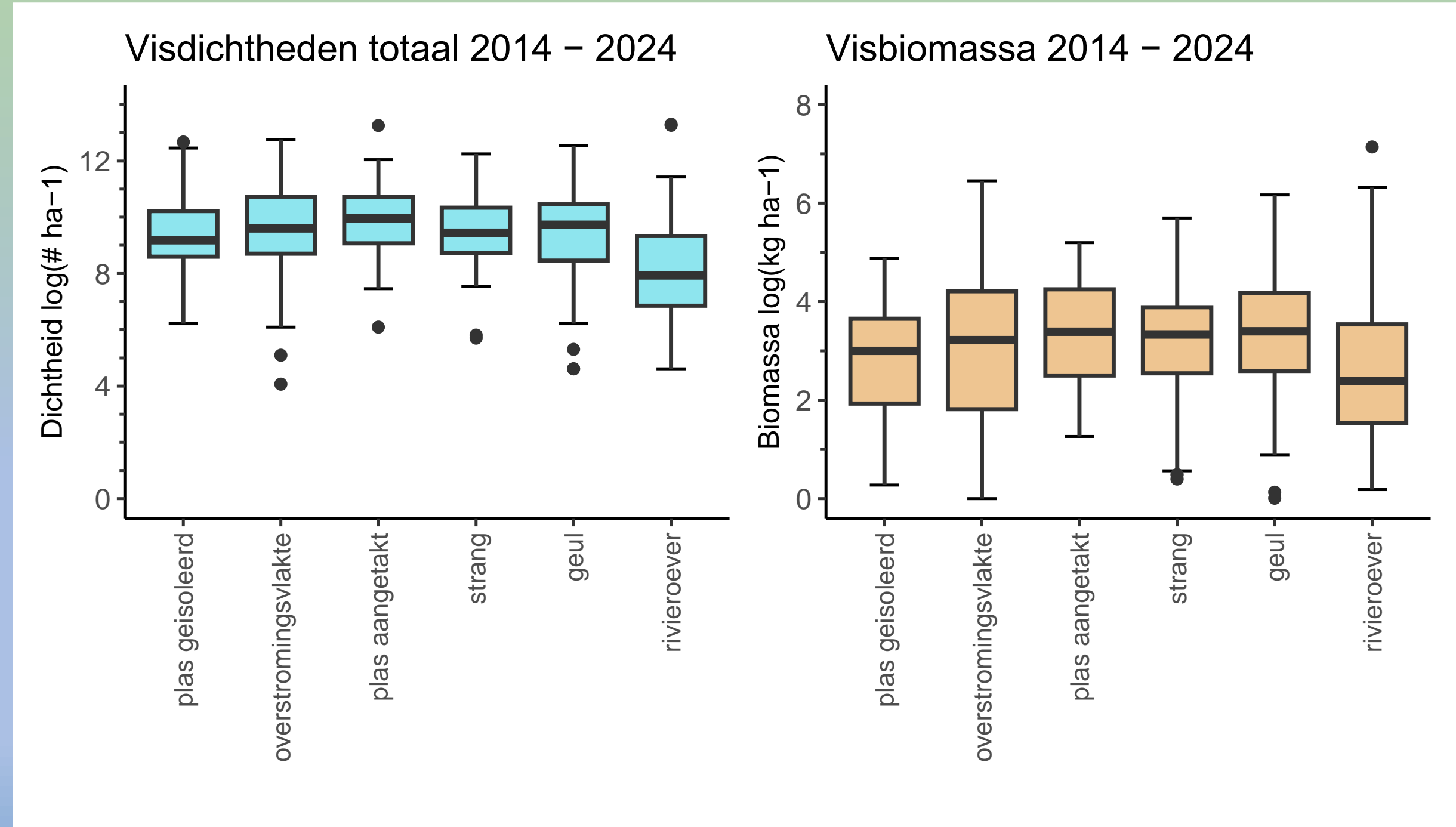
2020 - 2024

- *Aandeel variabel per gebied 5 – 50%, dominantie in aantallen zijn hoger dan biomassa*

Visgemeenschap in rivierhabitats: uiterwaarden en rivieroevers

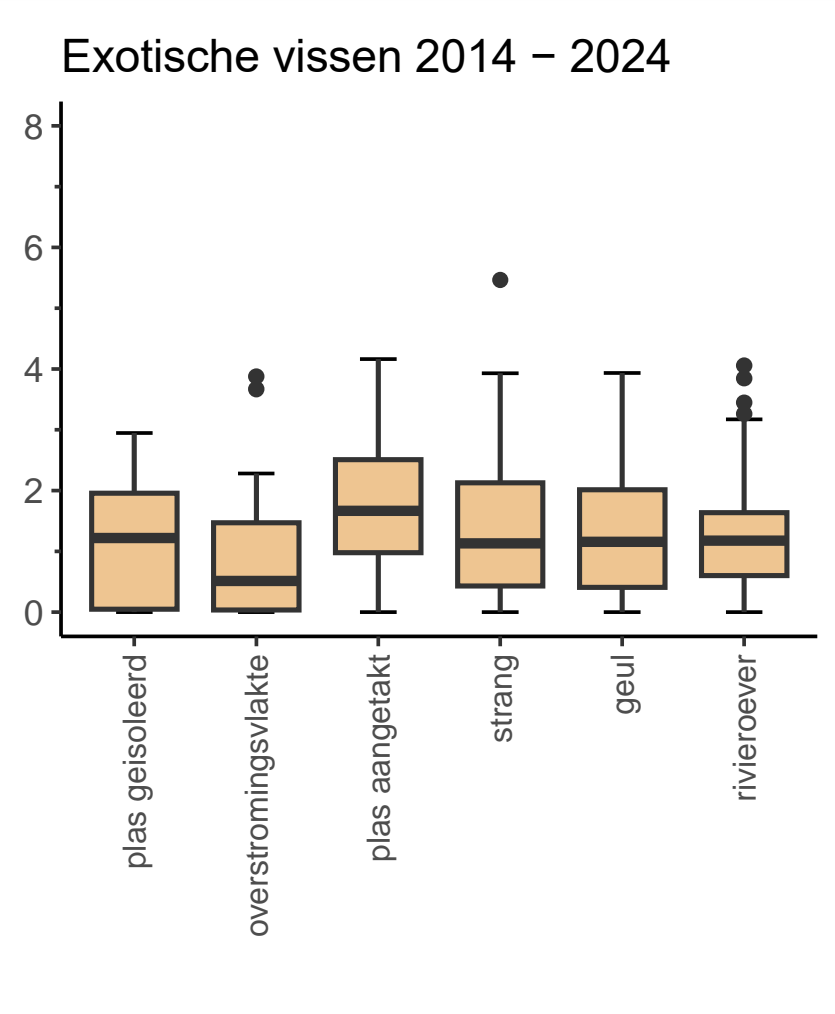
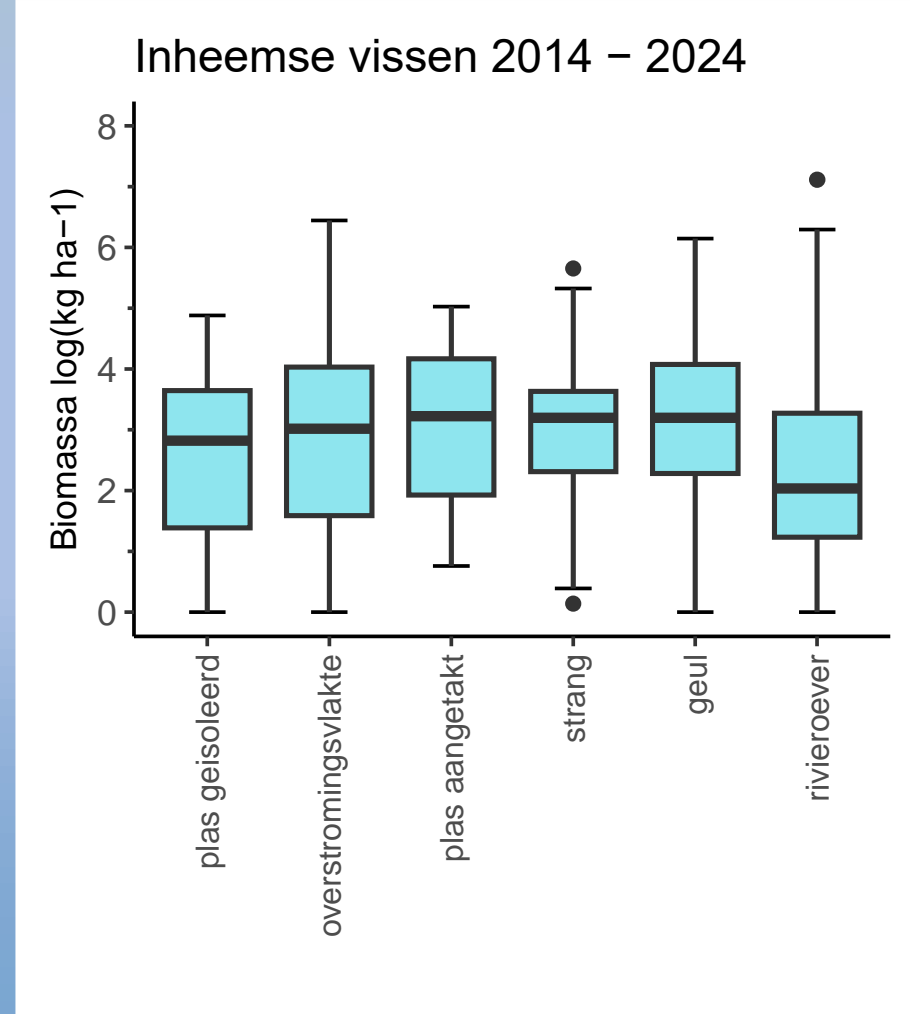
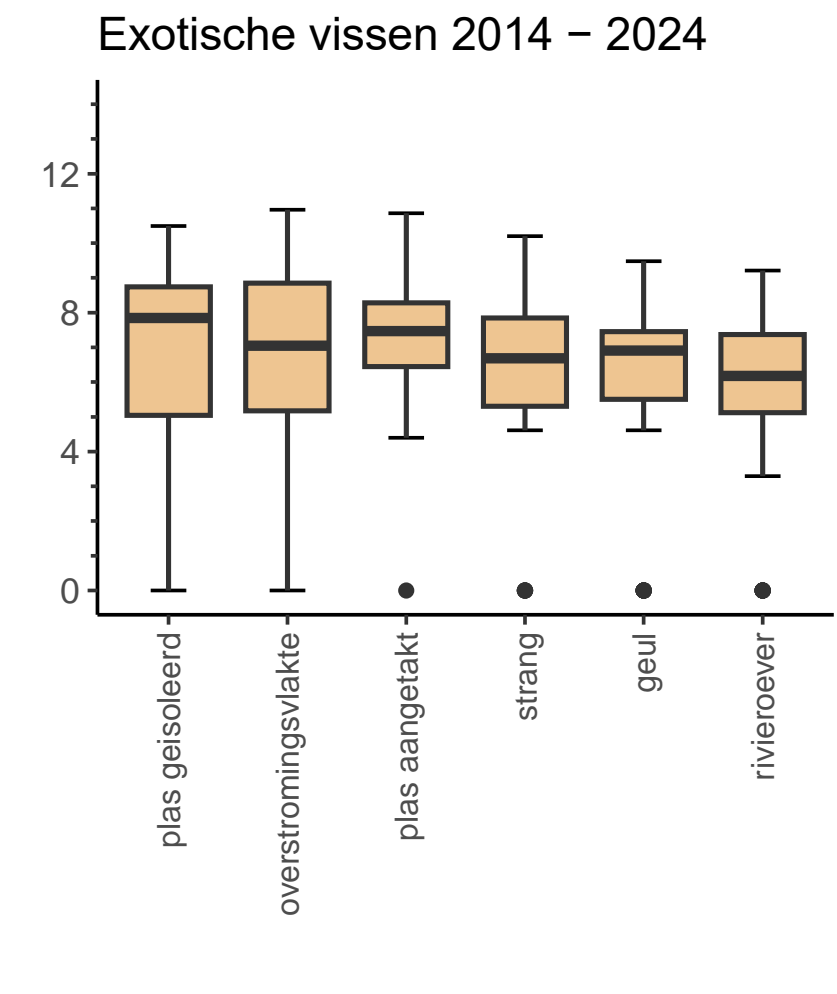
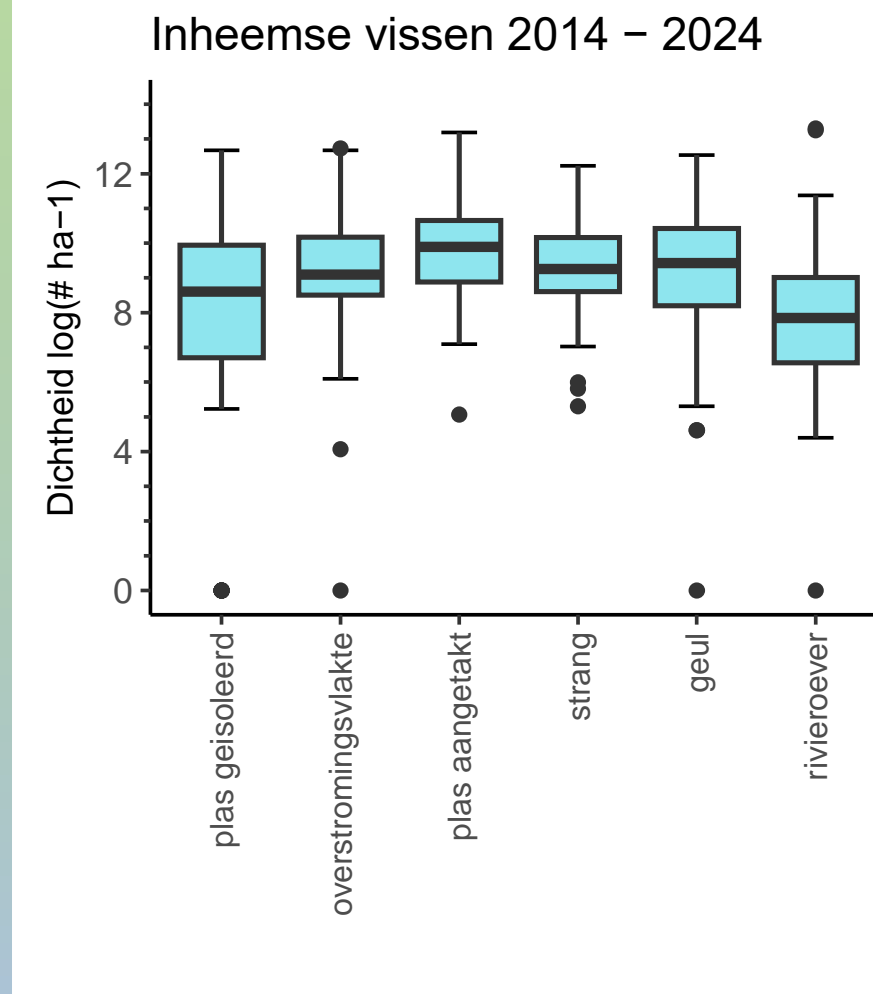
rivierhabitats 2014 – 2024: productie juveniele vis in juli

- totale productie tussen habitats vergelijkbaar en variabel

Inheemse en exoten in uiterwaarden en rivieroeveren

rivierhabitats 2014 - 2024

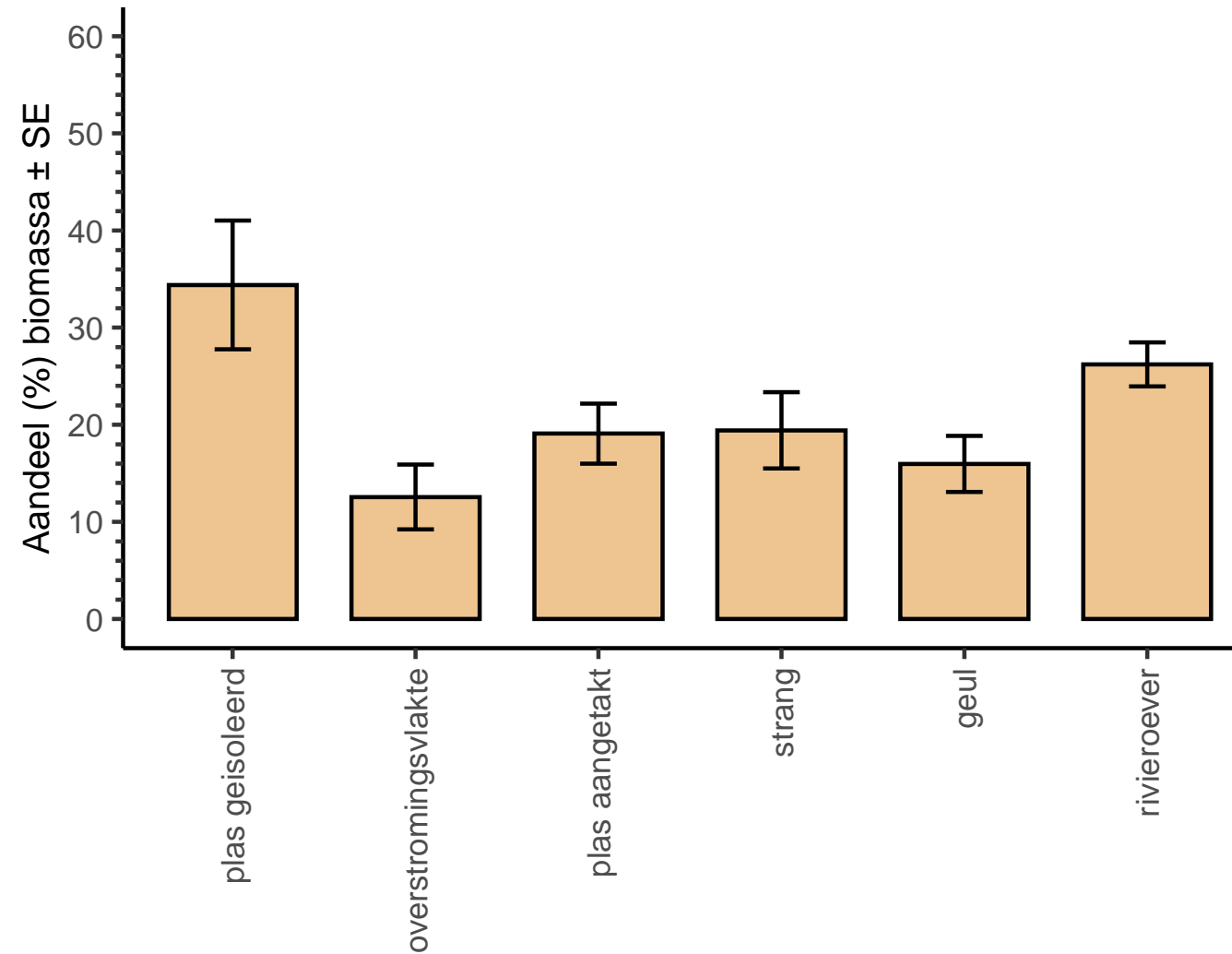
- *exoten domineren sterker in dichtheden dan biomassa*
- *geïsoleerde plassen en overstromingsvlaktes*

Aandeel exoten in uiterwaarden en rivieroevers

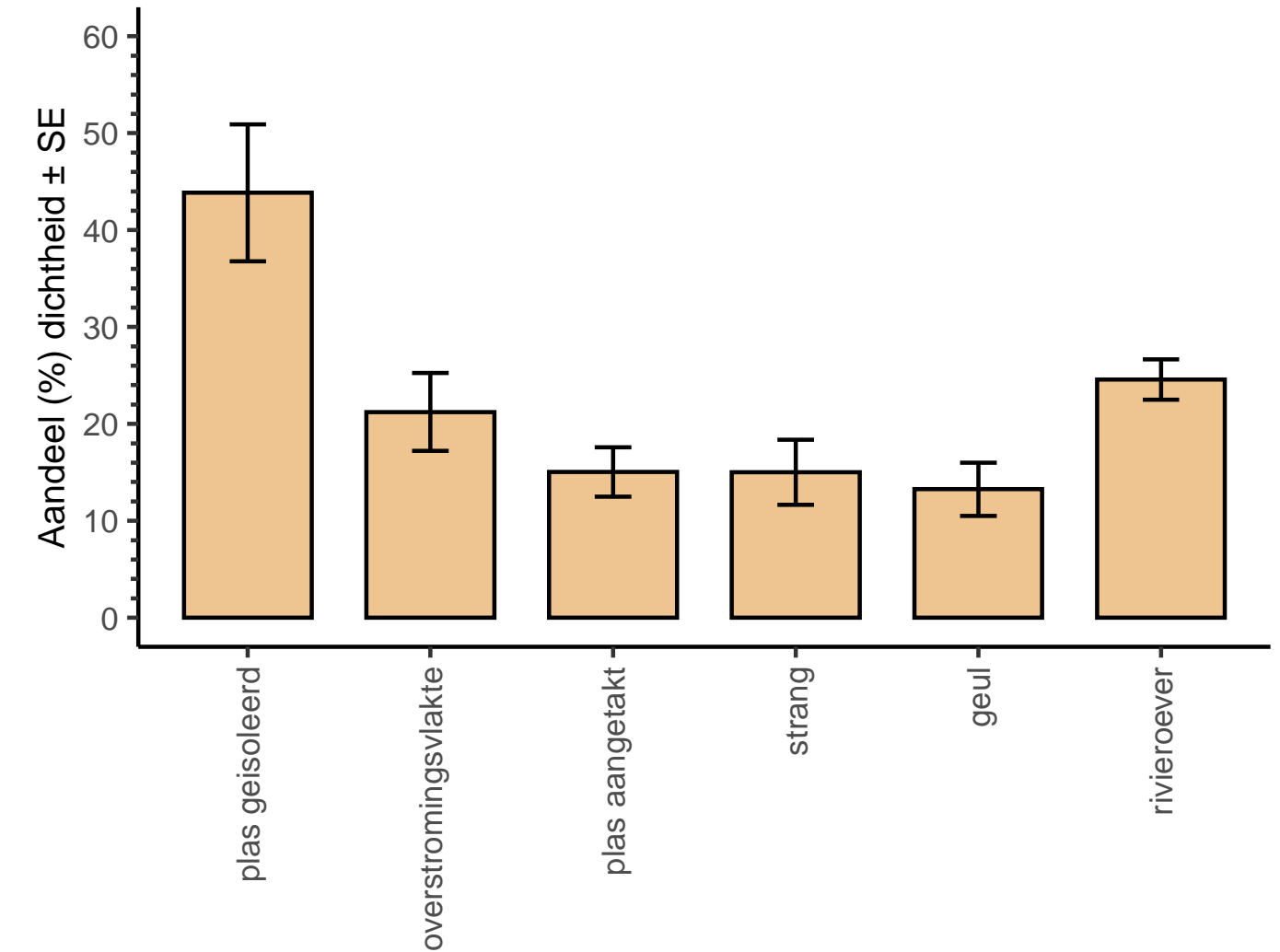
rivierhabitats 2014 - 2024

Aandeel exoten biomassa

Aandeel exoten in dichtheden

- *geïsoleerde plassen, overstromingsvlaktes, rivieroevers*

Is het erg dat exoten zich massaal kunnen ontwikkelen?

- Weinig effect op totale biomassa – dichtheden: Voedselweb blijft intact?
- Vaak in habitats met weinig andere soorten
- Lokaal wel degelijk dominantie, soms zelf zeer sterk zoals Grensmaas
- Ongewenst in habitats voor doelsoorten: geulen, overstromingsvlaktes

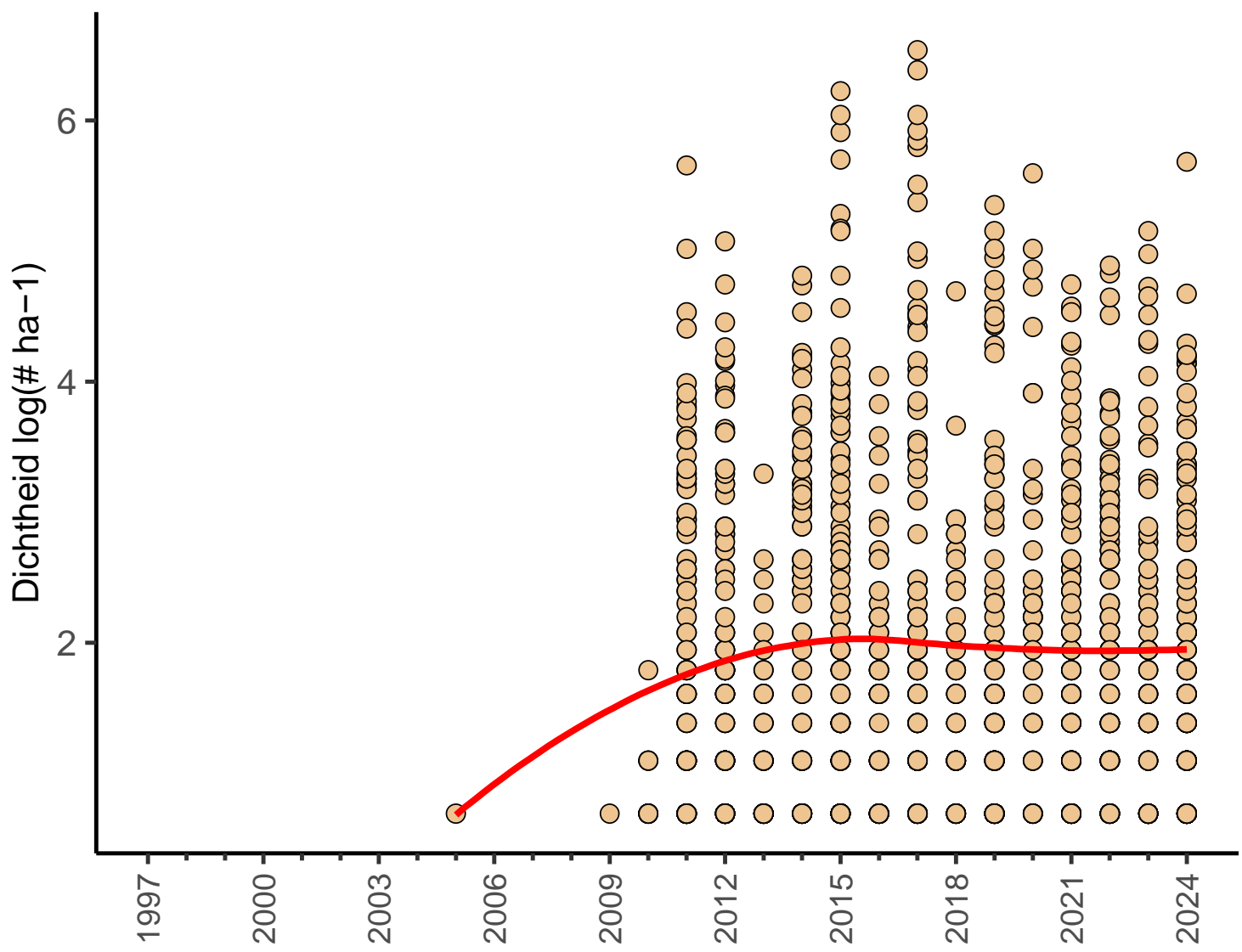
Maar ook rechtstreekse effecten op doelsoorten: voorbeeld rivierdonderpad

Voorbeeld zwartbekgrondel versus rivierdonderpad

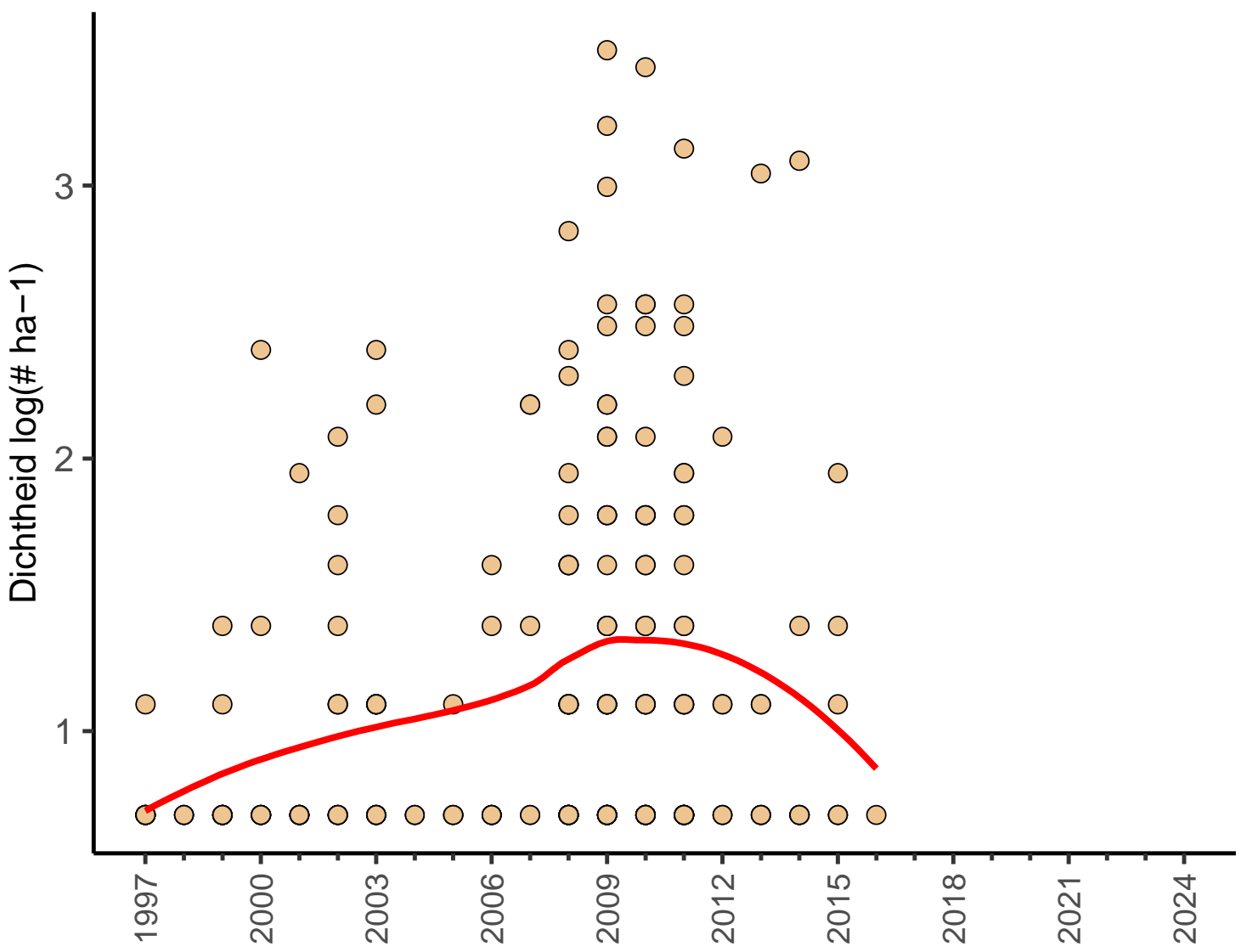
MWTL 1997 - 2024

Zwartbekgrondel 1997 t/m 2024

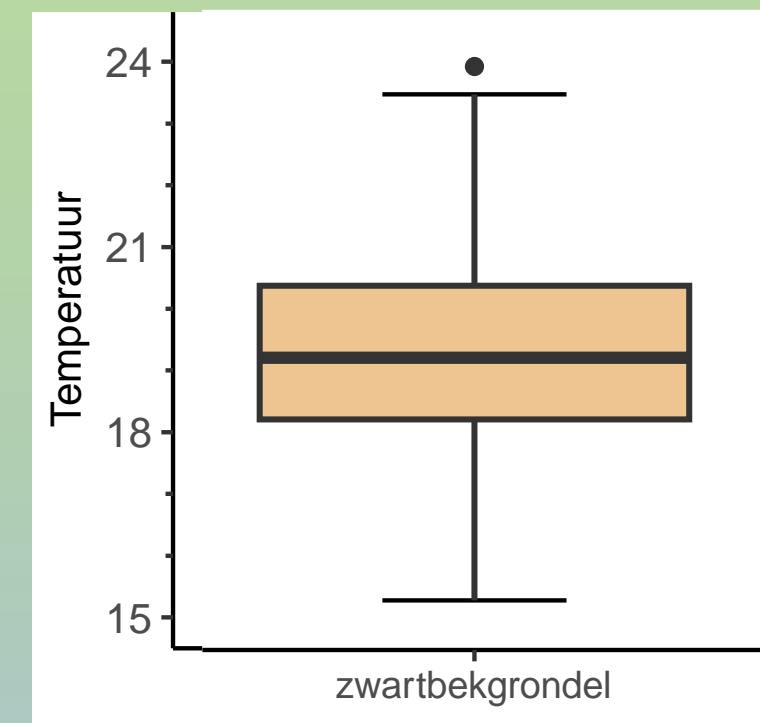
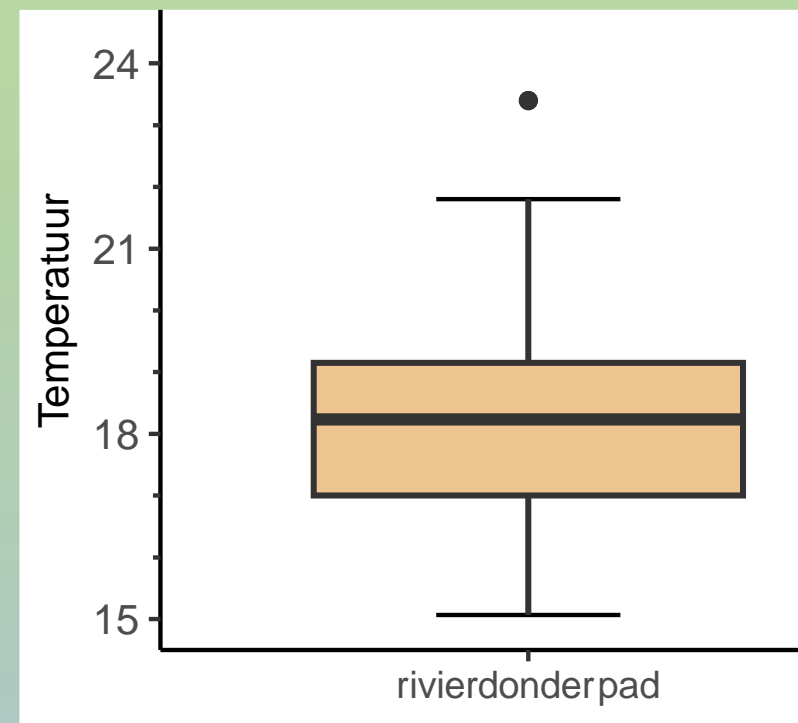
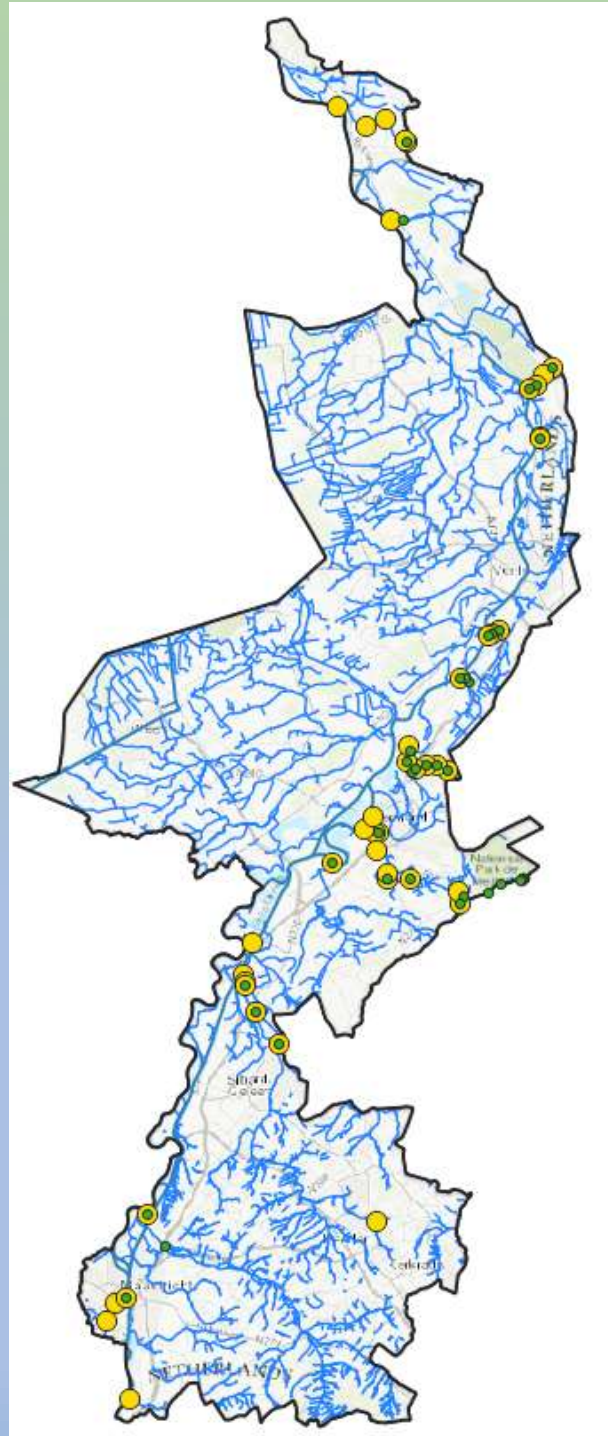

Rivierdonderpad 1997 t/m 2024

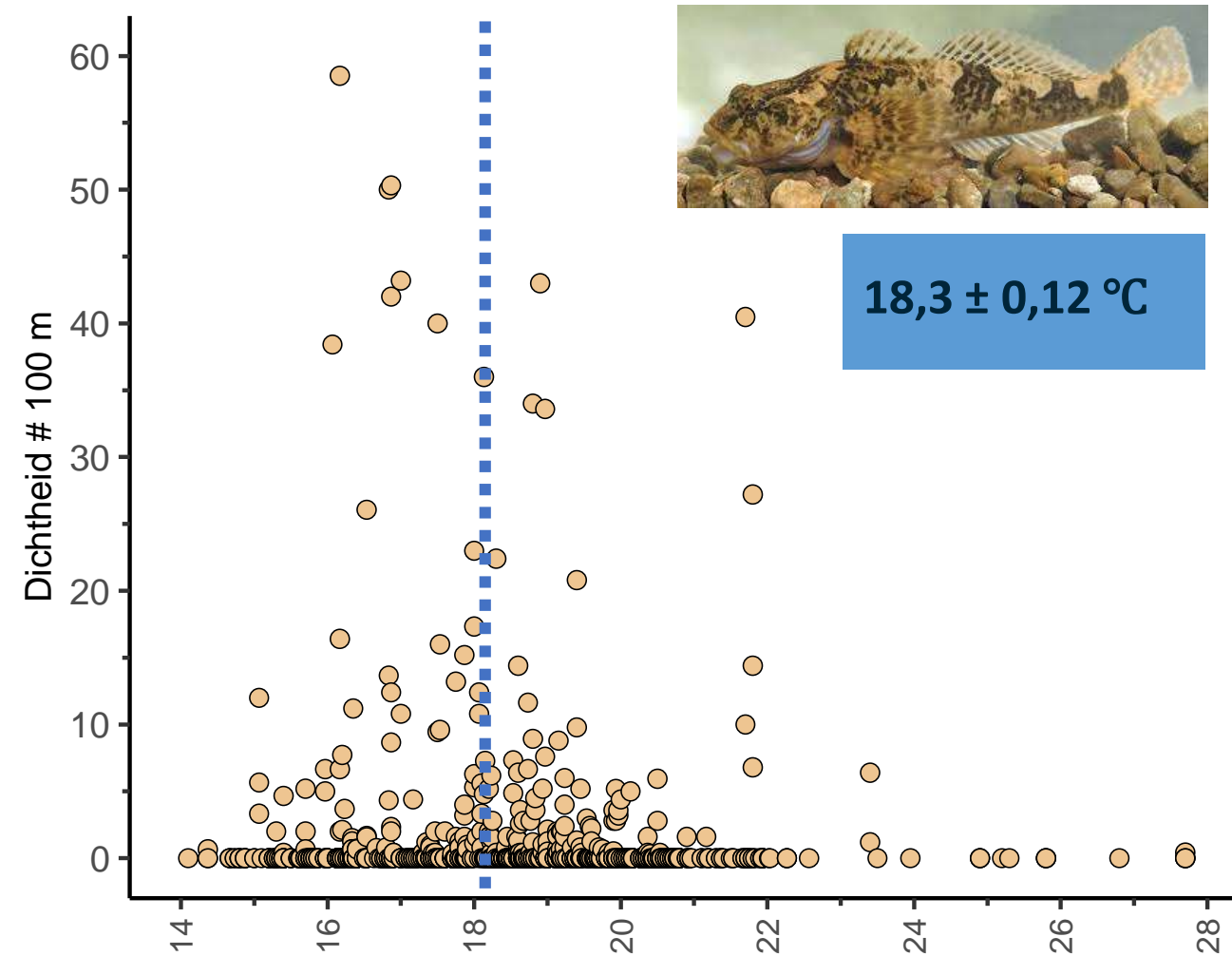

Kunnen we er wat aan doen?

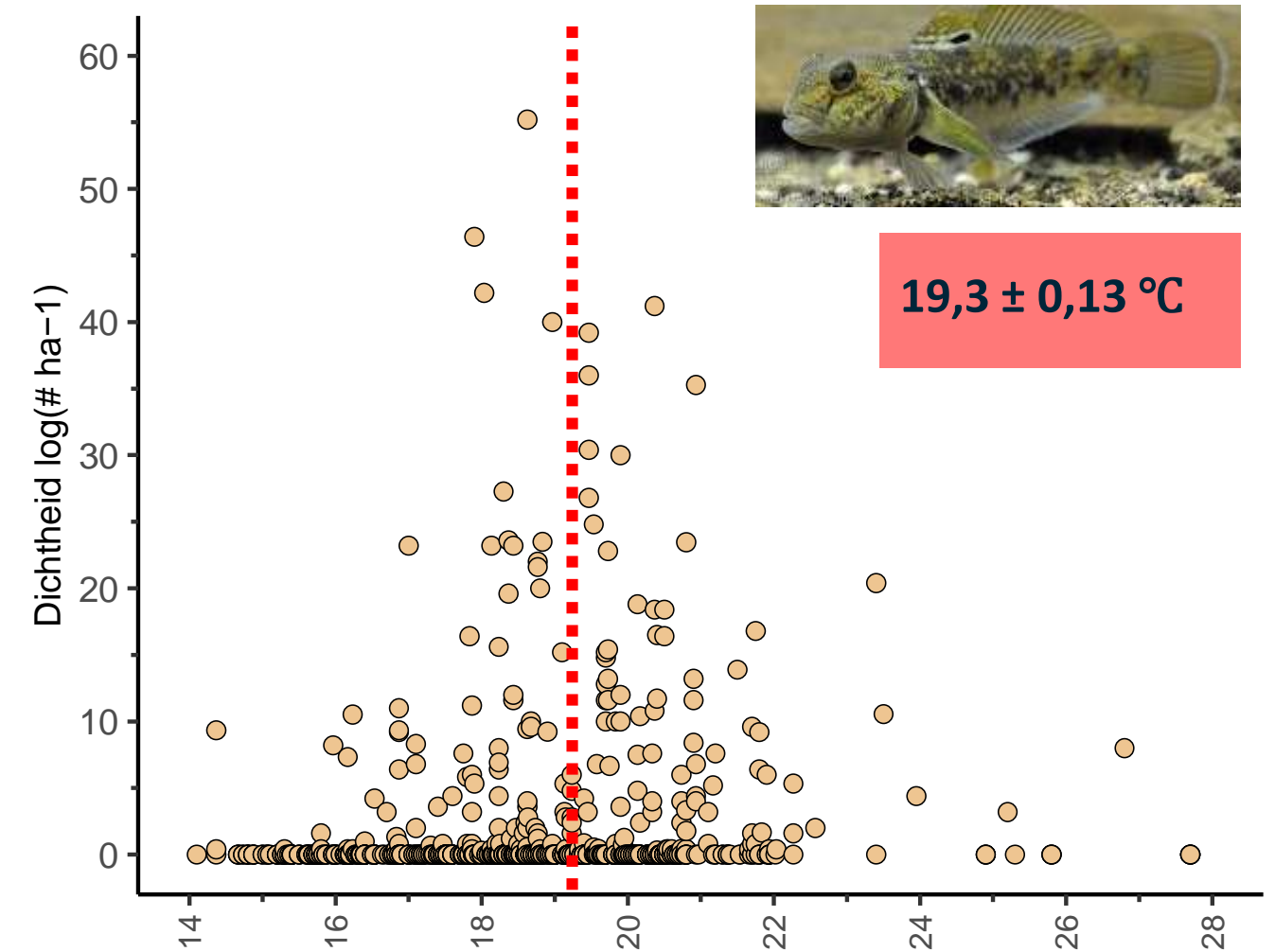
Invloed temperatuur

Rivierdonderpad beken 2010 – 2024

Zwartbekgrondel beken 2010 – 2024

Koud water als exoten barrière?

Leg geen 'leeg' habitat aan?

Kansen voor koud water: beekmondingen, diepe plassen, kwel

